

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
VINCENT GALEA**

Seduta tat-30 ta' April, 2012

Talba Numru. 351/2009

Integrated Electronics Limited [C-14470]

Vs

Lawrence Montebello [K.I. Nru. 20055M]

It-Tribunal,

Ra t-talba mressqa mis-socjeta attrici fil-5 ta' Mejju, 2009 u li permezz taghha talbet lit-Tribunal jikkundanna lill-konvenut sabiex ihallasha s-somma ta' elf erba' mija tnejn u tletin euro u sebgha u ghoxrin centezmi ta' euro (€1,432.27) – liema ammont sussegwentement gie ridott ghal erba' mija tnejn u disghin euro u centezmu ta' euro (€492.01) – wara li ppremettet hekk:

“Illi l-konvenut jigestixxi hanut li jinkludi fih servizzi ta' photocopying;

Illi l-kontendenti kienu iffirmaw skrittura nhar il-15 ta' Settembru, 2008, li permezz taghha l-atturi krew apparat ta' photocopying lil konvenut (kopja taghha hawn annessa u mmarkata Dok A);

Illi l-konvenut huwa debitor tas-socjeta attrici fis-somma ta' €1,432.27 u dan ai termini tal-iskrittura su riferita u invoice mahruga mis-socjeta attrici;

Illi minkejja l-konvenut gie nterpellat f' diversi okkazzjonijiet, dan baqa inadempjenti;

Ghaldaqstant dan it-Tribunal ghandu jikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma ta' €1,432.27, kif ukoll l-imghax dekoribbli mid-data ta' meta gew dovuti sad-data tal-hlas effettiv ai termini tal-Avviz Legali 255 tas-sena 2005.

Bl-ispejjez kollha inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru bin-numru 1285/09 kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt in subizzjoni".

Ra **r-risposta tal-konvenut** imressqa minnu fit-22 ta' Gunju, 2009 u li permezz taghha ecceppixxa hekk:

1. Illi l-ammont reklamat mis-socjeta attrici mhuwiex kollu dovut mill-konvenut u dan kif jigi spjegat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;
2. Illi din mhijiex l-ewwel darba li s-socjeta attrici ghamlet konteggi hziena;
3. Illi l-konvenut qatt ma kkontesta l-ammont dovut minnu pero dan huwa ferm inqas minn dak mitlub mis-socjeta attrici fl-avviz tat-talba;
4. Illi ghalhekk l-ammont mitlub mis-socjeta attrici minghand il-konvenut hu esagerat;
5. Salv eccezzjonijiet ohra".

Ra n-nota ta' riduzzjoni datata 15 ta' Ottubru, 2009 mressqa mis-socjeta attrici u li biha rriduciet l-ammont ghal €1132.27;

Ra t-tieni nota ta' riduzzjoni mressqa mis-socjeta attrici fis-27 ta' Jannar, 2010 u li permezz taghha rriduciet l-ammont mitlub ghal €932.27;

Ra t-tielet nota ta' riduzzjoni li s-socjeta attrici pprezentata fit-22 ta' Ottubru, 2010 u li permezz taghha rriduciet ulterjorment l-ammont minnha mitlub minghand il-konvenut ghal €492.01;

Ra l-verbal tat-18 ta' April, 2012 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghal-lum.

Ra l-atti u x-xhieda moghtija;

Sema' t-trattazzjoni;

Ikkunsidra;

Illi mix-xhieda mressqa jirrizulta s-segwenti:

1. **Denise Spiteri** xehdet fis-seduta tal-15 ta' Ottubru, 2009. Hija qalet li *"l-konvenut kien avvicina lis-socjeta attrici sabiex jikri photocopier u kellhu f'mohhu li jikri l-istess photocopier ghall-perjodu ta' sitt xhur, u dan sabiex jara jekk l-istess photocopier setax ilahhaq mad-demand ta' xoghol li kellhu. Ahna allura f'dan is-sens konna ddraftjajna agreement u z-zewg partijiet koncernati kienu ffirmaw l-istess agreement"* (fol. 15).

Ix-xhud esebit dan il-ftehim li gie mmarkat bhala Dok. DS 1 (fol. 19). Tghid ukoll li *"f'dan l-istess agreement hemm imnizzel bic-car illi l-konvenut kien ser jikri l-istess photocopier ghall-perjodu ta' sitt xhur li kellhu jibda fil-hmistax ta' Settembru, 2008 u jaghlaq fil-hmistax ta' Marzu tas-sena 2009"* (fol. 16).

Tghid li l-kirja kienet ta' sittin euro (€60) fix-xahar u kien ikun hemm *click charge* kemm fuq il-kopji li kienu jsiru bil-

kulur u kemm fuq il-kopji li kienu jsiru bil-*black and white*. Il-prezz ta' kopja bil-kulur kien ta' tlettax-il centezmu ta' euro (€0.13) filwaqt li dak tal-*black and white* kienet ta' centezmu u zewg millezmi ta' euro (€0.012).

Il-kirja tal-*photocopier*, kellha tithallas bil-quddiem filwaqt li l-*click charge* kienet tithallas bix-xahar b'lura u dan ovvjament wara li jsir il-qari tal-*meter*.

Ghar-rigward tal-pagamenti li l-konvenut fadallu jaghmel, din ix-xhud tghid li huwa baqalu jhallas xahrejn kera, liema ammont huwa dovut fis-somma mitluba fil-kawza odjerna. Il-kumplament huma dovuti ghal *click charge*. Ziedet tghid li waqt il-proceduri odjerni, l-konvenut hallas is-somma ta' €300 akkont ta' dak dovut minnu. Huma kienu baghat zewg fatturi lill-konvenut, wahda mill-ewwel perjodu ta' kera sa Frar u mbaghad minn Frar sakemm ghalaq il-kuntratt. Hi tghid li l-konvenut "*lanqas hallas l-ewwel fattura kollha*" (fol. 17).

Miz-zewg fatturi esebiti mix-xhud u li gew immarkati bhala dok DS 2 u dok DS 3 jirrizulta li s-socjeta attrici kienet qeghda titlob minghand il-konvenut il-hlas ta' €2,436.81c¹. Mid-dokument immarkat bhala dok. DS4 (fol. 29) jirrizulta li l-konvenut ghamel tlett pagamenti fis-sena 2009 li jammontaw ghal €1,304.54c biex b'hekk, skond is-socjeta attrici huwa kien ghad fadallu jhallasha s-somma ta' €1,132.27c.

Sussegwentement, u anki skond ma jirrizulta mit-tlett noti ta' riduzzjoni mressqa mis-socjeta attrici fil-mori ta' din il-kawza, l-ammont gie ridott ghal €492.01.

2. Ra **I-affidavit tal-konvenut** u li jinsab esebiti a fol. 38 tal-process. Huwa qal li jigestixxi hanut bl-isem ta' Digitech gewwa Rahal Gdid u kien ghamel xi zmien jikri magna ta' fotokopjar minghand is-socjeta attrici. Ghar-rigward tal-ftehim, il-konvenut ighid li "*kien gie mpjegat tas-socjeta attrici imsemmija Ivan Sciriha u konna ftehmna li jtini magna tal-photocopying bil-kulur ghall-prezz ta' sittin*

¹ €547.25 skond dok. DS 2 u €1889.56 skond dok. DS 3

(60) ewros fix-xahar u kull kopja (photocopy) tal-kulur kien se jtihomli bil-prezz ta' 0.13 ewro cents kull kopja u kopji suwed u bojod bil-prezz ta' 0.012 ewro cent kull kopja" (fol. 38). Huwa jkompli jghid li "dawn kienu l-prezzijiet moghtija lili mis-socjeta imsemmija li kienu jinkludu l-VAT" (fol. 38). Imbaghad jghaddi biex ighid li "dawn il-prezzijiet ma kinux daww imsemmija fuq il-kuntratt (dok A) ghax qaluli li l-prezzijiet moghtija lili huma preferenzjali u ma ridux li hwienet ohra ikunu jafu b'dawn il-prezzijiet".

Il-konvenut ighid li ghal ewwel tlett xhur kollox mexa sew u fil-fatt huwa dejjem hallas bir-rati preferenzjali u mhux daww imsemmija fil-kuntratt.

F'Dicembru, 2008, ighid il-konvenut, ix-xoghol l-iehor tal-hanut naqaslu sew u gie f'diffikultajiet biex ihallas lis-socjeta attrici. Huwa jghid ukoll li "... *Ivan Sciriha a nom ta' Integrated Electronics Limited* kien offrieli li jtini perjodu bla kera tal-photocopier sakemm in-negozju jerga jaqbad" (fol. 38). Dan il-perjodu ta' kera b'xejn skond il-konvenut kien ta' tlett (3) xhur.

Dwar il-pagamenti li huwa ghamel, il-konvenut fl-affidavit tieghu jghid li sa Jannar, 2009 huwa kien hallas lis-socjeta attrici s-somma ta' €1,004.54 liema ammont jinkludi erba' (4) xhur kera. Jghid ukoll li sa Marzu, 2010 huwa hallas €700 ohra biex b'hekk huwa gie li hallas is-somma ta' €1,704.54 lis-socjeta attrici.

Skond id-dok LM 1 esebit mill-konvenut fit-22 ta' Ottubru, 2010 (fol. 44) huwa ghamel zewg pagamenti ulterjuri. Wiehed fit-3 ta' Mejju, 2010 (ta' €100) u iehor fis-16 ta' Ottubru, 2010 (ta' €140.26).

Fis-seduta tat-22 ta' Ottubru, 2010 il-konvenut kompli jixhed u qal li skond l-istatement li kien qiegħed jesebixxi u li gie mmarkat bhala dok. LM 1 (fol. 44) huwa ma kellhu jagħti xejn lis-socjeta attrici. Jzid ighid ukoll li d-diskrepanza "bejn dik li qed titlob is-socjeta attrici u dak li qed ngħid jien hija bazikament kwistjoni ta' rati u dan għaliex jien kelli l-photocopier u agreement mas-socjeta attrici b'rati partikolari" (fol. 40). Meta huwa rcieva l-fatturi

li hemm esebiti a fol. 21 (dok. DS 2) u fol. 24 (dok. DS 3) il-konvenut ighid li “... *kienu baghtuli kont fejn kien jidher car illi r-rati kienu ghola u jiena nghid illi ma dawn ir-rati jiena qatt ma kont fthemt mas-socjeta attrici*” (fol. 41).

3. Skond il-kuntratt datat u ffirmat fil-15 ta' Settembru, 2008 esebiti u mmarkat bhala dok. A (fol. 2) il-pagamenti li ftehm u l-partijiet li l-konvenut kellhu jaghmel ghal uzu tal-*photocopier* propjeta tas-socjeta attrici kienu dawn:

(i) *Monthly rental charge (payable in advance)*

€60 excluding VAT per month.

(ii) *Monthly copy charge:*

Colour Copies - €0.13 excluding VAT

Monochrome Copies - €0.012 excluding VAT

Ikkunsidra ulterjorment;

4. Illi s-socjeta attrici permezz ta' din il-kawza qeghda titlob il-hlas ta' €1,432.27 minghand il-konvenut u dan ghal kera w uzu ta' *photocopier* li l-istess socjeta attrici kienet tat lill-konvenut biex juza fil-hanut tieghu gewwa Rahal Gdid. Illum, dan l-ammont gie ridott ghal €492.01. Il-konvenut da parti tieghu jghid li huwa hallas dak kollu dovut minnu u li dan l-ammont, kif issa ridott, ma huwiex dovut minnu. Ghalhekk ighid il-konvenut, huwa ma ghandu jaghti xejn.

5. Mid-dokumenti esebiti u senjatament daww esebiti mill-konvenut jirrizulta li huwa bejn il-15 ta' Settembru, 2008 u l-14 ta' April, 2009 ghamel is-segwenti kopji:

i. Black and White – 3,068² kopji li bil-prezz ta' 0.012c kull kopja jgibu l-ammont ta' €36.82c;

² Ir-reading ezistenti meta l-konvenut ircieva din il-*phtocopier* fil-15 ta' Settembru, 2008 kien ta' 6,478 kopji u meta imbaghad ittiehdet din il-magna minghandu fl-14 ta' April, 2009 ir-reading kien ta' 9,546. B'hekk hemm differenza ta' 3,068 kopji (ara fol. 52 u 53);

ii. Kulur – 12,833³ kopji li bil-prezz ta' 0.13c kull kopja jgibu l-ammont ta' €1,668.29c;

6. Il-magna kienet fil-pussess tal-konvenut mill-15 ta' Settembru, 2008 sal-14 ta' April, 2009, cioe seba' xhur. Il-kera fix-xahar kienet ta' sittin euro (€60). Il-kuntratt ta' kera jitkellem dwar sitt (6) xhur u jidher mill-konteggi li s-socjeta attrici zammet kera ta' sitt xhur biss ghal magna u mhux ta' seba' xhur.

7. Illi meta jinghaddu dawn it-tlett ammonti u cioe:

- (a) sitt xhur kera tal-magna li jigi l-ammont ta' €360;
- (b) 3,068 kopji *black and white* li bil-€0.012 kull kopja jigi l-ammont ta' €36.82; u
- (c) 12,833 kopji tal-kulur li bil-€0.13 kull kopja jigi l-ammont ta' €1,668.29

jigi l-ammont komplessiv ta' €2,065.11c.

8. Jekk mill-ammont komplessiv taz-zewg fatturi⁴ mibghuta mis-socjeta attrici lill-konvenut u cioe minn €2436.81 tnaqqas l-ammont globali indikat fil-paragrafu precedenti u cioe €2065.11 jifdal l-ammont ta' €371.70. Dan l-ahhar ammont jahbat sewwa sew it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ta' tmintax fil-mija (18%) ta' l-ammont globali indikat fil-paragrafu precedenti u cioe €2065.11. Ovvjament jekk jinghad dan l-ahhar ammont hawn appena msemmi u l-ammont ta' taxxa fuq il-valur mizjud jigi l-ammont globali ta' €2436.81 li huwa l-istess ammont taz-zewg fatturi fuq imsemmija.

³ Ir-reading ezistenti meta l-konvenut ircieva din il-*phtocopier* fil-15 ta' Settembru, 2008 kien ta' 36,531 kopji u meta imbaghad ittiehdet din il-magna minghandu fl-14 ta' April, 2009 ir-reading kien ta' 49,364. B'hekk hemm differenza ta' 12,833 kopji (ara fol. 52 u 53);

⁴ Dok DS 2 (fol. 21) u Dok DS 3 (fol. 24)

9. Illi ghalhekk mhux minnu dak li jghid il-konvenut u cioe li huwa kien qiegħed jingħata rata differenti minn dik pattwita fil-kuntratt tal-15 ta' Settembru, 2008 (dok. A fol 2). Il-konvenut ma jridx iħallas it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, haga li ma hijiex permessa mill-ligi.

10. Inoltre, l-konvenut jsemmi li huwa ftiehem rati differenti u li "... *Ivan Sciriha a nom ta' Integrated Electronics Limited kien offrieli li jtini perjodu bla kera tal-photocopier sakemm in-negozju jerga jaqbad* (fol. 38). Pero l-konvenut baqa qatt ma tella' lill-imsemmi Ivan Sciriha biex jikkonferma dan il-fatt u b'hekk dak li allega l-istess konvenut ma giex sodifacentement ppruvat u konsegwentement, it-Tribunal sejjer joqghod fuq il-kuntratt iffirmit mill-partijiet fil-15 ta' Settembru, 2008 (fol. 2).

11. Il-konvenut da parti tieghu għamel diversi hlasijiet u cioe:

i.	€60 fil-15 ta' Settembru, 2008;
ii.	€212.39 fit-28 ta' Ottubru, 2008;
iii.	€732.15 fis-26 ta' Jannar, 2009;
iv.	€200 fl-1 ta' Gunju, 2009;
v.	€100 fis-6 ta' Ottubru, 2009;
vi.	€100 fit-3 ta' Novembru, 2009;
vii.	€100 fl-14 ta' Dicembru, 2009;
viii.	€100 fit-8 ta' Frar, 2010;
ix.	€100 fit-22 ta' Marzu, 2010;
x.	€100 fit-3 ta' Mejju, 2010;
xi.	€140.26 fis-16 ta' Ottubru, 2010;

12. B'kollox, jekk jingħadu l-pagamenti hawn appena msemmija jigi li l-konvenut hallas lis-socjeta attrici s-somma ta' €1944.80.

13. Jifdal ghalhekk li l-konvenut jhallas lis-socjeta attrici d-differenza bejn dak dovut originarjament skond iz-zewg fatturi mibghuta lilu u cioe €2436.81 u dak imhallas minnu u cioe €1944.80. Id-differenza hija ta' €492.01 li huwa l-ammont ezatt tat-talba odjerna kif ridott permezz ta' nota mressqa mis-socjeta attrici fit-22 ta' Ottubru, 2010 (fol. 42).

14. Illi ghalhekk l-eccezzjonijiet tal-konvenut ma jistawx jintlaqaw stante li ma humiex sostnuti la fattwalment u lanqas legalment.

Ghar-ragunijiet u motivi hawn fuq moghtija t-Tribunal jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut fejn dawn huma b'xi mod inkonsistenti ma dak hawn fuq deciz u jikkundanna lill-konvenut jhallas lis-socjeta attrici s-somma ta' erba' mija tnejn u disghin euro u centezmu ta' euro (€492.01) bl-imghaxijiet skond il-ligi mill-5 ta' Mejju, 2009 sal-hlas effettiv.

L-ispejjez kollha tal-kawza ghandhom jigu sopportati fl-intier taghhom mill-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----